

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416209714
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4416209714.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci navrhovateľky: E.. D. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. W., D. XX, zastúpenej JUDr. Klárou Decsiovou, so sídlom Nové Zámky, Radničná 4, proti odporcovi: M. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. W., D. XX, t. č. F. W., U. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky z 12. decembra 2019, č. k. 9C/212/2016-589, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 15.11.2019 zastavil a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že navrhovateľka sa svojím návrhom, v priebehu konania o vykázanie odporcu zo spoločného obydlija, domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd odporcovi uloží zákaz približovať sa k jej osobe na vzdialenosť 20 m a uloží odporcovi zákaz vstupu do nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. území F. W., zapísanej na LV č. XXXX, ako parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², dom súp. č. XXX a parc. č. XXXX - záhrada o výmere XXXX m² (ďalej aj „nehnuteľnosť“, „dom“). Návrh zdôvodňovala tým, že s odporcom sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností a to každý v 1/8. V rodinnom dome v súčasnosti býva ona a medzi stranami sporu prebiehajú viaceré súdne spory. Dlhodobo s odporcom nekomunikuje, má z neho strach, obáva sa o život a má obavy z toho, že správanie odporcu voči nej bude mať za následok to, že nebude mať kde bývať. Odporca pritom disponuje aj inou nehnuteľnosťou, v ktorej má bývanie zabezpečené. Ataky, či už verbálne, alebo iné, sú nepredvídateľné a nevypočítateľné a z tohto dôvodu žije v neustálych obavách o svoj život, zdravie a bývanie. Začiatkom júla 2019 odporca vymenil zámok na vedľajšej vchodovej bráne na pozemok. K posledným atakom došlo v lete roku 2019, kedy sa vyhrážal, že ju zabije a vykopne z domu. Tieto útoky sa stali dňa 09.07.2019, 19.07.2019 a 12.08.2019. Pri incidentoch dňa 09.07.2019 a 12.08.2019 bola privolaná hliadka polície a dňa 19.07.2019 a 12.08.2019 bol prítomný aj svedok, ktorý potvrdil, ako sa odporca správal. Dňa 09.07.2019 vošiel odporca cez vedľajšiu vchodovú bránu do nehnuteľnosti, pričom sa jej vyhrážal. Dňa 12.08.2019 došlo k takému závažnému napadnutiu, nielen jej, ale i ďalšej osoby nachádzajúcej sa v nehnuteľnosti, kedy odporca vyskočil na bránu a slzotvorným sprejom striekal na ňu a E. O., pričom používal vulgarizmy a vyhrážal sa. Za skutky, ktorých sa odporca dopustil, boli dané návrhy na priestupkové konanie. Naďalej pretrváva ohrozenie jej telesnej a duševnej integrity. Ďalej uviedol, že s poukazom na ust. § 226, § 227 ods. 1, 2, § 230, § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP) mal za preukázané, že o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia v tom istom znení už súd prvej inštancie rozhodol uznesením zo dňa 22.09.2016, č. k. 9C/212/2016-77, zo dňa 13.07.2017, č. k. 9C/212/2016-258 v spojení s uznesením odvolacieho súdu zo dňa 16.11.2017, č. k. 25Co/334/2017-296, ktorým bolo potvrdené uznesenie, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý. Súd prvej inštancie rozhodol aj uznesením zo dňa 13.06.2019, č. k. 5C/32/2019-35 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre

zo dňa 22.07.2019 č. k. 6Co/129/2019-57, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý. Už dvakrát bolo rozhodnuté o tom istom neodkladnom opatrení a dvakrát toto rozhodnutie bolo odvolacím súdom potvrdené. Preto súd nevzhliadol žiadny dôvod pre aký by mal opätovne o otázke, ktorú navrhovateľka neustále rieši, podávaním návrhov na neodkladné opatrenie voči odporcovi znovu rozhodovať. Základná otázka, ktorú neustále navrhovateľka riešila v návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia, je už dávno vyriešená. Jedná sa o tie isté strany sporu, o ten istý právny nárok. Preto v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení konanie zastavil, nakoľko rovnaké veci boli právoplatne vyriešené ako v tomto konaní, tak aj v inom občianskoprávnom konaní pod iným číslom konania, a preto je nehospodárne, aby súd znova rozhodoval o právoplatne rozhodnej veci.

2. O trovách tohto konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nevznikol nárok na náhradu trov konania, pretože im žiadne trovy nevznikli.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, domáhajúc sa ním jeho zmeny v zmysle § 388 CSP tak, že súd nariadi neodkladné opatrenie, podľa ktorého uloží odporcovi zákaz približovať sa k jej osobe na vzdialenosť 20 m a uloží odporcovi zákaz vstupu do nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. území F. W., zapísanej na LV č. XXXX, ako parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², dom súp. č. XXX a parc. č. XXXX - záhrada o výmere XXXX m². Ako dôvody uviedla § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Mala za to, že napadnuté uznesenie nie je správne a to pre nesprávne právne posúdenie vecí, pre vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, neboli vykonané navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a z dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V návrhu zo dňa 14.11.2019 na nariadenie neodkladného opatrenia boli uvádzané nové skutkové okolnosti, ktoré nastali potom, ako v predchádzajúcich konaniach rozhodoval súd prvej inštancie o neodkladnom opatrení. Pre tieto nové skutkové okolnosti sa rozhodla obrátiť na súd, aby jej bola zabezpečená ochrana života a zdravia. Z opisu skutkovej situácie, ako aj z dokladov predložených v návrhu vyplývalo, že sa jedná o skutkový stav po 13.06.2019 (rozhodnutie OS Nové Zámky č. k. 5C/32/2019-35 zo dňa 13.06.2019 v spojení s rozhodnutím KS v Nitre zo dňa 22.07.2019 č. k. 6Co/126/2019-57). Súd vôbec neskúmal nové skutkové okolnosti opísané v návrhu a vôbec na ne neprihliadal. Vzhľadom na tieto nové skutkové okolnosti, tvrdenia odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia je zastavenie konania z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci nesprávne, pretože táto prekážka v predmetnej právnej veci nenastala. Tieto nové okolnosti vyvolávajú v nej vážne a dôvodné obavy o život a zdravie, a preto sa domáha súdnej ochrany pred ohrozaním telesnej a duševnej integrity garantovanej zákonmi Slovenskej republiky. Obavy z nepredvídateľného a nekontrolovateľného násilného správania odporcu voči nej naďalej pretrvávajú, čoho dôkazom je aj odvolanie podané vo veci samej proti rozsudku zo dňa 21.10.2019, č. k. 9C/212/2016-530.

4. Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadal odvolanie zamietnuť. Uviedol, že odvolací súd v uznesení zo dňa 28.03.2017, č. k. 25Co/141/2017-199 podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, že súd prvej inštancie nariadením neodkladného opatrenia rozhodol predčasne, bez splnenia základných zákonných podmienok pre toto nariadenie. Na základe právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý rozhodol v jeho prospech, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, ktorá právoplatnosť ani vykonateľnosť nebola doposiaľ vyznačená. Túto skutočnosť vníma ako prietahy v konaní. Už v tejto veci poskytol nespočetné množstvo vyjadrení, argumentácií, vysvetlení a dôkazov, že už je zbytočné sa ďalej vyjadrovať.

5. Navrhovateľka sa písomne vyjadrila k vyjadreniu odporcu, že sa bojí nevyspytateľného konania a správania odporcu a toto vníma ako neustálu hrozbu z jeho strany. Táto hrozba bola aj naplnená, čo vyústilo z obvinenia odporcu z priestupku. Má vedomosť o spisovej značne priestupkového konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod č. AP-662/19 a o tom, že vo veci už rozhodol Okresný úrad v Nitre, ktoré konanie bolo vedené pod č. OÚ-NR-OOPA-2020/011995. Priestupkový orgán rozhodnutie v tejto veci jej neposkytol, a preto navrhuje tieto spisy pripojiť k danej veci.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) prejednal odvolanie navrhovateľky bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, neboli splnené procesné podmienky

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

14. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávnenej strane sporu. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Navyiac pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. V sumáre teda, účelom neodkladného opatrenia, je teda dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv strán sporu, a to do času definitívnej právnej ochrany a predpokladom jeho nariadenia sú 1/ osvedčenie nároku, ktorému sa navrhovaným neodkladným opatrením má poskytnúť ochrana, 2/ osvedčenie naliehavosti potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu, alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, 3/ preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne, pričom pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku toho sa nevytvorí nezvratný (nenapravitelný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov.

15. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z

hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP. Naviac neodkladné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákomom o rodine.

16. V preskúmvanej veci ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) a h) CSP, podľa ktorého sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala uloženia zákazu vstupu do vyššie špecifikovaných nehnuteľností, ako i zákazu približovať sa k jej osobe. Návrh odôvodnila tým, že odporca sa jej neustále vyhráža, že ju zabije, vykopne z domu, v ktorom býva, v dôsledku čoho žije v neustálych obavách o svoj život. K posledným atakom a násiliu došlo dňa 09.07.2019, 19.07.2019 a 12.08.2019, teda po poslednom rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia vedeného pod sp. zn. 5C/32/2019. Násilie preukazovala záznamom zo služby policajnej hliadky zo dňa 09.07.2019 a 12.08.2019, čestným vyhlásením svedka E. zo dňa 19.07.2019 a 12.08.2019 a správami o priestupkoch. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil pre res iudicatae majúc za to, že vo veci už bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 22.09.2016 č. k. 9C/212/2016-77, zo dňa 13.07.2017 č. k. 9C/212/2016-258 v spojení s uznesením odvolacieho súdu zo dňa 16.11.2017, č. k. 25Co/334/2017-296, ktorým bolo potvrdené uznesenie, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý. Súd prvej inštancie rozhodol uznesením zo dňa 13.06.2019 č. k. 5C/32/2019-35 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 22.07.2019 č. k. 6Co/129/2019-57, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol zamietnutý, potvrdil. Vzhľadom na tieto skutočnosti nebolo možné opätovne rozhodovať o tom istom návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, keď už bolo o ňom rozhodnuté dvakrát a dvakrát bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh navrhovateľky zamietnutý a odvolacím súdom potvrdený. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom prvoinštančného súdu nestotožnil, pretože navrhovateľka ako dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia uvádzala konanie odporcu v iných dňoch, a to 09.07.2019, 19.07.2019 a 12.08.2019, ktoré konflikty vznikli až po rozhodnutiach súdov. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci (§ 329 ods. 3 CSP).

17. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu súdu prvej inštancie dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá listinným dôkazom, ktoré predložili strany sporu. Týmto sa prvoinštančný súd vôbec nezaoberal. Jedná sa o nové okolnosti tvrdené navrhovateľkou, ktorým nevenoval žiadnu pozornosť.

18. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

19. Z ustanovenia čl. 19 ods. 2 ústavy vyplýva, že každý má právo na ochranu života pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

20. Podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovoru) nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

21. Z ustanovenia čl. 8 ods. 1 dohovoru vyplýva, že každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Z ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru vyplýva, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

24. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 CSP).

25. Významnú úlohu v procese hodnotenia dôkazov (§ 191 CSP) zohráva vnútorné presvedčenie súdu. Toto presvedčenie nemá predstavovať svojvôľu a nezodpovednosť súdu, ale naopak, malo by sa vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov však má svoje limity. Jej kontrola sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Pretože inštitút odôvodnenia je jednou z podstatných záruk kontroly výkonu súdnej moci, súdu je priamo uložená povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (I. ÚS 114/08). Uvedené sa v primeranom rozsahu týka tiež odôvodnenia uznesenia súdu.

26. Z formulácie § 191 CSP možno vyvodiť, že súd je povinný dôkazy navzájom si odporujúce hodnotiť a ďalej zdôvodniť, napr. prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne aj prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol vôbec zaoberať. Tieto nedostatky odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi (o ktorých súd v konaní nerozhodol vôbec) zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Všeobecný súd je pri hodnotení dôkazov viazaný tiež skutkovým stavom veci, a teda nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom. Zásada voľného hodnotenia dôkazov je totiž limitovaná tiež požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi (I. ÚS 114/08).

27. Zmyslom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov strán sporu, pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o vydanie žiada, tak v rámci ústavných a zákonných pravidiel aj tomu, voči komu neodkladné opatrenie smeruje. Ochrana toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, však nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany, teda toho, kto o vydanie neodkladného opatrenia žiada. Aj na vydanie neodkladného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, rozhodnutie musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle.

28. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti), pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenej strane dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jej zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti strán ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

29. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov strán. Pred nariadením p neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násillia sa v prípadoch podľa § 325 ods. 1 písm. e/ a h/ CSP sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

30. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 1 písm. e/ a h/ CSP je veľmi aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. V jeho prospech svedčí najmä to, že

v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násilnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom obydľí s násilnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydľie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násilnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadaním náhradného ubytovania

31. Násilie je možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe, alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následkov poranenia, smrť, psychickú škodu, maldevelopment a podobne.

32. Násilie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násilia hovorí o akýchkoľvek aktoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násilia je bolesť a hrozba bolesti. Násilie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou. Násilie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia - ide o podrobenie si obeť.

33. Navrhovateľka v konaní predložila súdu viaceré listinné dôkazy o tom, že odporca sa voči nej opakovane násilia dopustil. Uvedené dôkazy súd prvej inštancie opomenul a vôbec ich nevyhodnotil, pretože mal za to, že už vo veci bolo právoplatne rozhodnuté. Navyiac je potrebné uviesť, že nesprávne súd prvej inštancie zastavil návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože ak bol toho názoru, mal konanie zastaviť.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. a/, b/ CSP a § 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľ'a musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľ'a, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).